

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

10 frt — kr.
5 — —
2 — 50 —
1 — —

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Negy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Ellentétes törekvések.

Debreczen, január 22.

[R. A.] Három nap óta tárgyalja a képviselőház a kereskedelmi tárcazt. A kormány tudta, hogy egy hónapig bizonyosan eltart a részletes tárgyalása, s ezért, midőn még a három hónapos indemnitás még jóformán csak a fele járt le, már is újabb két hónapos indemnitásért fordult a képviselőházhoz.

Annak idején már felemlítettük azt, hogy rövid lesz a három hónapos indemnitás, pedig az ellenzék semmi hajlandóságot sem mutatott az obstrukciónak, kerültek legyen bár a felszínre a korrupció piszkai, a tárgyhoz való ragaszkodását mutatta mindig az ellenzéknek valamennyi ányalata.

Ezt ugyan obstrukciónak nevezi a kormány és sajtója, pedig ez nem egyéb, mint az ellenőri, a bírálói kötelesség, melylyel a parlamenti ellenzék az országnak tartozik, s csak a teljesen fejét vesztett és megrémült felhivatalos szócsövek kürtölhetik obstrukciónak.

Ehhez különben már hozzászóltunk. Nagyon jól ismerjük azokat az általános frázisokat, melyek szerint a tárgyalásos bírálót — agyonbeszélés, az egyszerű és természetes opponálás pedig — obstrukció. Persze, azt szeretné legjobban a kormány, ha költségvetését minden bírálót nélkül terjeszthetné a képviselőház elé, s elhagyhatná azokat a végtelen unalmas tárgyalásokat, s egyszerűen csak szavaznának. Természetesen ez volna a dolog könnyebbik oldala. A szavazógépek nem panaszkodnának a gyakori »berendelés« miatt, s mehetnének a rendes foglalkozásaik után.

Tulajdonképpen mire való is az a sok beszéd, hiszen úgy sem használ, akár igaza van az ellenzéknek, akár nincsen. Mikor a szavazásra kerül a sor, ugyis csak a kormánynak lesz meg a többsége. És bukhatnak kormányok, jöhetnek új emberek, jók vagy rosszak vegyest, a többség mindig megmarad változatlanul, rendületlenül. Kitarat az egyaránt a népszerűtlen kormányok mellett is, csak a konczokban ne legyen hiány.

Most, midőn a kereskedelmi tárcazt tárgyalja a képviselőház, nem lesz érdektelen felemlíteni azt a két merőben ellentétes mozgalmat, mely az utóbbi időben úgy nálunk, mint a Lajthán tul gazdasági politikáknak új, az egyedüli helyes iránt lesz hivatva megadni.

Hazánk az önálló vámterületért, az önálló jegybankért küzd, s ezért akarja felbontani az Ausztriával fennálló, gazdasági életét deprimáló, iparát, kereske-

delmét tönkretévő, felette káros szerződést.

Ausztria fel a szerződés felbontásától mert különben azok a milliók, melyek eddig hozzávándoroltak, reánézve ezután elvesztek. De egy negyedszázad óta annyira hozzászólt ahhoz a gondolathoz, hogy neki Magyarország kizsákmányolásához joga van, hogy nem tud belenyugodni a változhatatlanba; annyira biztosra vette már a kisajtott milliókat, hogy remeg még annak pusztá gondolatától is, hogy azokat ezentul nélkülözni lesz kénytelen.

Ugy van, mint a haramia, ki nem tud leszokni a zsványságról, s irtózik a becsületes élettől, mert a rablás lévén mestersége nem tud megélni a saját emberségéből.

Az osztrák parlamentben is megindult tehát a mozgalom a szerződés felbontása, s a quóta felemelése iránt. Azt azonban nem hisszük, hogy a Lajthán túl komolyan vennék ezt, mert hiszen világos dolog, hogy ez csak ijesztgetés akar lenni. Ugy tesz, mint a zsaroló, kétszáz forintot követel, csak hogy a bizonyos százalék — mert odaát bizonyosnak veszik — megkapja.

No de ez egyszer keserűen csaldik, mert mi már megelégtünk a folytonos zsarolást, de meg már nem is bírjuk ki, s nem is akarjuk kibírni. És ha a mi jogos követeléseink süket fülekre találnak, későbbek vagyunk a gazdasági forradalomra is, mintsem hogy továbbra fenntartsuk a mai állapotokat.

A gazdasági forradalmat pedig a politikai térre is átsodorná Ausztria. Kénytelen volna vele, mert létérdeke kíváná. Ezért sem vihetté végletekig a gazdasági harcot, melylyel különben is csak önmagát sujtáná, mivel nekünk csak kevesei árthatna.

Az osztrák parlamentben Badentől Luegerig mindenki követeli a gazdasági kiegyezésnek olyképpen való megkötését, hogy Ausztriára még nagyobb haszon haramoljék.

Most, midőn a kereskedelmi tárca részletes tárgyalására került a sor, nem zárkozhatik el a kormány többé ami követeléseink elől. Kossuth Ferencz bebizonyította, hogy mily horribilis összegektől rabolt meg bennünket Ausztria. Most alalmunk lesz biztosítani jogainkat gonosz szomszédunkkal szemben. — Nem akarunk mi többet, de kevesebbet sem.

Kossuth Ferencz tegnapi határozati javaslatát olyan fulminans beszéd kíséretében terjesztette be, hogy más országban már a kormány beadta volna lemondását. Nálunk azonban — sajnos —

a többséget nem lehet megingatni a legnehezebb vádak bebizonyításával sem. A kormánypárt meghallgatja ugyan az ellenzéki szónokokat és — leszavazza.

Amit azonban most akar az ország, ki fogja vivni, még ha forradalommal is; lehetetlenség volna, hogy a maiaknál rosszabb helyzetben lehessen is csak valaha.

Annyira ellentétes a mi és Ausztria törekvése, hogy a kettő csakis egymással szemben állhat fenn.

Ha azonban a végletekig akarnak vinni bennünket, úgy vessenek magukkal számot; szálljanak magukba, mielőtt arra nem határozza el magát ez a kétségbeesett nemzet, hogy azt a mit most kér, követel, ha nem adják meg, — kicsikarja.

Mikor Kossuth Ferencz határozati javaslata felett fognak szavazni, gondolja meg jól a kormány, hogy mit cselekszik.

1849. április 14 ike azért nevezetes hazánk történetében mert akkor úgy gazdaságilag, mint politikailag függetlenítette magát Ausztriától. Oly előzményei voltak e napnak, hogy Magyarország ugyszólván kényszerítve volt reá.

Az előzmények sok tekintetben ma is hasonló az akkoriakhoz, s nagyon sajnós volna, ha a kormány nem tudna a helyzet magaslatára emelkedni.

Most nem pártérdekről van szó, hanem arról, hogy a kétségbeesés karjaiba kergessék-e Magyarországot, vagy se?

Válasszanak!

A képviselőház mai ülése. Ma a képviselőházhoz intézett kérvények tárgyalására került a sor. Déli 12 óráig a kérvények tárgyalása volt napirenden, s csak azután folytatták a kereskedelemügyi tárca részletes tárgyalását, mely ellen még a tegnapi ülés végén a következő szónokok iratkoztak fel: Bujanovich Sándor, Babó Emil, Batyány Ti-vadar gróf, Bethlen Gergely gróf; a költségvetés melletti felszólalásra csak Bobula János iratkozott fel. A pponyi Albert gróf hírszerint csak hétfőn tartja meg beszédét a közgazdasági kiegyezéssel szemben.

KÜLFÖLD.

Az osztrák választási törvény. Az osztrák parlament tegnapi ülésén elfogadta a választási reform javaslatnak az állandó választási reformbizottsághoz való utasítást, szemben Lueger azon ismeretes indítványával, hogy ez a javaslat egy külön alakitandó bizottsághoz tétessék át.

Ferdinánd fejedelem áttérése. A pétervári politikai körökben leghatározottabban állítják, hogy Ferdinánd fejedelem, midőn Warinischeff tábornoktól elbucszott, tudatta vele abbéli elhatározását, hogy legközelebb ő maga is az orthodox egyház kebelébe lép.

Vidéki házak adója.

Debreczen, február 22.

(N.) Régi óhaja és kívánsága volt a nagyobb vidéki városoknak, hogy az új házak adómentessége kiterjesztessék és ezáltal az építkezési kedv fokoztassék, az iparnak foglalkozás adassék. A vidéki városok nem ringathatják magukat abban az illúzióban, hogy a kormány kedvezzei volnának. Olyan kedvezményt, a miért a kormány nem kap ellenértéket, nem igen szokott nekik nyújtani. A mit ad, azt vagy szavazatok ára fejében adja olyan városoknak, a melyek egy-egy kormányhó képviselőt küldenek az országgyűlésbe, vagy pedig az illető város busás anyagi hozzájárulásával létesít közintézményeket. Általános, minden városra kiterjedő törvényhozásilag biztosított előnyt alig tudunk az utóbbi időből feljegyezni.

Most is bizonyos, hogy nem a vidéki városok kedvéért tesz eleget a kormány azok régi kívánságának. Ha nem félné a kiállítás megnyitása után bekövetkező munkás-krach következményeitől s nem látná előre, hogy a szeditő arany budapesti építkezések befejezése után sok ezer munkás kenyér nélkül, aligha készített volna olyan sietve törvényjavaslatot a vidéki házak adómentességéről.

De hát ne kutassuk az indító okot; örvendjünk rajta, hogy végre valahára egy olyan javaslattal találkozunk, mely az állam mostoha gyermekeit: a vidéki városokat veszi szemügyre.

Főlöszleg volna fejtegetnünk, mennyire szükség van ezen előnyre, hogy legalább némileg nivelláltassék az az aránytalanság, mely a főváros és a vidéki góczpontok között létezik. A nélkül, hogy Budapest fejlődését, emelkedését irigyelnők, ki kell mondanunk, hogy a kormányok igen helytelen politikát űrtek, midőn a székesfővárosért a vidéki városokat elhanyagolták. Ez az elhanyagolás máris megboszulja magát, mert hogy messzebb ne menjünk, a vidéki városok lakásviszonyai kevés

kivétellel minden kritikán alóliak s e viszonyok káros hatása lépten-nyomon mutatkozik nem csupán egészségi, de társadalmi tekintetben is.

Az a javaslat tehát, melyet a pénzügyminiszter a képviselőház szombati ülésén a vidéki nagyobb városokban épülő új házak adómentességéről benyújtott s a melyhez képest az egészen újon épült házak adómentessége tizenkét évről tizenöt évre, az átépítettek pedig tíz esztendőről tizenkét évre kiterjesztetik, valóban szükségét pótol.

Nem sok ugyan ez a kedvezmény, mit ez a javaslat nyújt. Egy morzsa mindössze az alamtiszás asztalról, de mégis valami. Az elhelyezést kereső tőkék ma csaknem kivétel nélkül a tőzsdé felé tolonganak és nem kedvelik az ingatlan, mely kevés jövedelmet hajt, melynek jövedelmét még a szokásos amortizációs időszak lejártá előtt nagy részében elveszi az állam adó fejében. Ha azon időszak, mely alatt a ház-ingatlan egész jövedelme a befektetett tőke törlesztésére használható fel, hosszabbodik, remélri lehet, hogy a tőketulajdonosok nagyobb kedvet kapnak az építkezésre. Valószínű, hogy sok tűzfal, mely még városunkban is kopaszon meredez a járkáló elé, el fog tűnni, be fog építeni ez intézkedés áldásos hatása alatt, javulni fognak a vidéki városok lakásviszonyai és a mi nem kicsinylendő: az ipari erők foglalkozást nyernek, a mi nek hiányt most nagyon érezik.

Mindenestre jobb szeretnők volna, ha a kormány nem szükmarkuskodik ebben a kérdésben, hanem ha már reá szánta magát egy reformra, adta volna meg egészen bőkezűen azt, a mit a vidéki városok az államtól, melynek valódi fenntartó oszlopai, joggal kívánhatnak. Nem kellene jelesül azt a megkülönböztetést tenni, hogy a kontemplált kedvezmény csak a tízezer lakosnál népesebb városokra vonatkozik. Ha a városokat fejleszteni akarjuk, akkor a kisebb városoknak is módot kell nyújtani arra, hogy lakosságuk szaporodhasson. Ha helyes és kívánatos az, hogy a nagyobb városok fejlődjenek, nem kevésbé

okadatolt, hogy a kisebb helyeknek, hol kevesebb a kereset és gyéresebb a vállalkozás, a törvény ne mérjen szűkebb kézzel, mint a lehetősebb és népeesebb fókuszok lakóinak. A tizenöt esztendő is nagyon uszorás fővénységgel van kimérve. Ha az adómentességet husz esztendőre adják, a hogy adták Budapesten, a kívánt czélt sokkal biztosabban és gyorsabban lehetne elérni.

Aztán még egy furcsa része van a javaslatnak. A 3. § értelmében oly helyeken a hol nagyobb terjedelmű városrészeket vonnak rendezés alá, ha 1899 végeig végrehajtának és ha legalább egyemeletes épületekről van szó, a miniszter az adómentességet három évvel meghosszabbíthatja. Miért akarja a kormány törvényesíteni az emeletes háziurak kasztját a földszinteseké fölött? Miért zárja ki az adómentesség meghosszabbításának kedvezményéből a földszintes házakat, holott a vidéki városok viszonyai olyanok, hogy leginkább azok a részek szorulnak nagyobb arányú rendezésre, melyeken a tizenéves esztendői adómentesség se eléggé kecs-gtető, de melyek tisztességes földszintes családi lakóházakkal könnyen benépesednének, ha azokra is egyformán kiterjesztetik a kedvezményt.

Egyszóval magát a javaslatot örömmel üdvözöljük, de óhajtjuk, hogy az kibővítessék, megjavíttassék a bizottsági tárgyalások alatt. Annak a czélnak, a melyért készítették, csak úgy fog megfelelni a törvény, a mi belőle válik, ha a törvényhozás őszintén, utógondolat nélkül teljes jóakarattal tanúsít a vidéki városok iránt. A benyújtott javaslat mai alakjában félmunka; tegyék egészszé a törvényhozók: a vidéki városok az ő komoly fejlődési törekvésükkel bizonyítják be, hogy érdemeseek arra.

Téli temetés.

— Rajz —

Halavány fényű gyertya ég kicsiny kis szobában. Ott künn dudol a téli szél, a jégvirágos ablakokhoz sodorja a szárnyaira szedett

A „DEBRECZENI” TARUJAJA.

DRÁGA LEVELECSKÉD.

Drága levelecskéd
Epekedve várom.
Beh! nagy boldogságról
Mesélget majd nekem
A sok étem-békom.

Találgatom egyre,
Mi lesz a levélben?
Üdvöm, boldogságom
Olvasása előtt
Szinte átálérzem.

Mi lesz a levélben?
Bizonynyal találka!
Remegve bontom fel,
S kibull belőle az
Eljegyzési kártya...

Rostkowicz Arthur.

KVITT.

Irta: **Sebesi Samu.**

Bella szép, igen szép leány volt abból a fajtaból, amelyik sem nem szőke, sem nem barna. Mikor színész nő lett belőle, nagy jövőt kötöttek hozzá. Azt mondták, hogy egészen

színészvér, mintha csak a szinpadról nőtt volna ki.

Kapos Gáborral akkor ismerkedett meg, mikor első sikerét aratta. A városi fiatalság nem csak babékoszruval, de azzal is meg-lepte a művésznőt, hogy a kocsiját hazáig huzta. Ez sem új dolog már, hanem azért Bellának mégis csak imponált. Amolyan kisebb-szerű Blahánénak képzelte magát.

Kapos először az utcán látta meg. Csodálatosan hatott rá a leány nézése. Valahol egy szegleten állott, mikor Bella egy rakás fiatal ember kíséretében elsieltet mellette. De a sietés daczára is ráért arra, hogy az érdekes arcú és nagyon fiatal Kaposra egy pillantást vessen. Ez a pillantás valahogy úgy volt intézve, hogy a szerelemre fogékony Kapos szívét pompásan megtalálta.

A fiatal ember aztán utána nézett és akkor meg a karcsu termetébe kezdett bomlani. Nemsokára az írók és művészek estélyén aztán személyesen is megismerkedtek és itt alkalma nyílt Kapos Gábornak még több szépségét is fedezhetni fel a kiválóan kedves művésznőnek. Fel is fedezte természetesen. Fialtal daczára elég élesen látott s így hamar észrevette, hogy Bellának mikor nevet, nemcsak ragyogó fehér fogai vannak, hanem ugyanakkor azok a bájos gödröcskék is megjelennek az arczon, azok meg kitűnően illenek oda és valami ellenálhatlan kedvességet kölcsönöznek. Aztán az értelmes homloka alatt meg a ragyogó szemei felett az a szép szabályos izeztü

szemöldök és a hosszú pillák erőt adnak tekintetének. A bangjának volt valami csodálatos lágy zengése. Olyan volt mint egy édes, elbájoló muzsika. Egy a mythológiában jártas ifjú Syrénhangnak nevezte, amiben nem is volt túlzás. Kapos Gábor különben még azt is fe fedezte, hogy a kezei fehérek és puhak voltak. A női kéz szépségének ez minden titka. Az természetes, hogy tulságos nagy nem lehet, de a szép fehér kéznek mindig nagy a hatalma és minden gyöngeség mellett erősen tud fogni.

Kapos nem ment tovább azon az uton, melyen a Bella szépségeit fedezgette fel. — Érezte, ez is elég arra, hogy belebolonduljon. De viszont Bellának is megtetszett valami a fiatal emberen. Talán az az üdéség, mely élesen megkülönböztette attól a csoporttól, amelyik ruinált izmokkal, márkírozott arczczal, kopaszodó fejjel vette körül.

Nem kellett tehát erősebb ostromot intézni egymás szerelmének kivására. Gyorsan és hirtelen ment.

A két sangvinikus vérmérséklet egyszerre fogott szikrát és egyszerre kezdett lángolni.

— Gábor, mikor látogat meg? kérdezte Bella és szemei ragyogtak, amint az ifjú arczába tekintett.

— Holnap, holnap — felelte Kapos és hangja remegett a boldogságtól.

És mikor a várva-várt boldog holnap megérkezett és Kapos kopogtatott a fiatal leány

havat. Hideg van, csikorog, hogy csak úgy reszket bele a fagyos világ.

Ott benn egyet-egyet pattant a cserép-kályhában piruló szikra, azután elalszik, alhamvad egészen, csend lesz, csak egy-egy szél-roham rázza meg az ingó ablakkeretet néhányára.

Bágyadt sóhaj hallatszik a félhomályban, a sóhajt zokogás váltja fel. Ott künn az ablak alatt vigyorgó emberfők látszanak, kárörvendő arccsal susogják egymásnak, hogy nagybeteg van a Királyéknál.

Ott benn meg egyre erősebb lesz a zokogás, fuldokolva emelkedik egy kebel, egy ráncos képű öreg asszony fölkel a shtuból, meggyújtja a mécset is, odamegy a betegágyhoz, azt kérdi attól a halaványarcú, hófehér némbertől:

— Mi bajod van én kedves gyermekem?

Ott künn zug-zajong a fergeteg: olyan siralmas dolgokat regél az a sivitő szél a szomorú fűz lehajló, levéltelen ágainak, mintha azt susogná, mintha azt beszélné: jönni fog, — jönni

Ott benn az a hollófürtű, halovány ifjú némbert pedig oda vonja két gömbölyű karjával magához azt a barázdált homlokot, azután csak azt furdokolja:

— Anyám, én kedves, jó anyám!

A vigyori arcok benéznek az ablakon, az öreg asszony elfordítja fájó tekintetét attól a szép, halovány betegtől, hiszen úgy sem tudná ő azt megvigasztalni.

A messze tévőlől dővaj dal hangzik, a Száva Laczi hangja; mulatott a nyomorult míg ez itt haldoklik. Abból a nótából néhány elkap a susogó szél egy hangoeskát, odahozza az ablak alá; talán azért, hogy szomoruban vesszen el a sötét éjszakában?

A zene hangjára ismeretlen zaj támad a kis szobában; kis csecsemő kezdi gögicselését, olyan kedvesen, olyan édesen, mintha az angyalokkal almodnék tüdőderálmokat.

Erre felveti nagy fekete szeméit az a fehér arcú beteg, ölébe veszi azt a kis angyalkát, ránez azzala bágyadt fényű, sokatmondó pillanással, némán, mereven.

Az a szívesap melódia egyre közelebb hangzik, a sivatár úgy dühöng, mintha szárnyára akarná venni a világot, hogy lehajtsa az ürbe, a végtelen semmiségbe, büneivel, szegylene vel együtt.

A beteg csak néz-néz arra a kis ártatlan teremtményre, a szegény öreg asszony

félve vonul a sarokba, mikor egyszerre összeszerezzen egy velőtrázó kacagástól.

A beteg kacagott . . . hosszan, — örületesen.

Olyan fagyos mosoly ült az arcán, olyan kegyetlenül nézett az a két szem arra a kis ártatlanra.

Ismét egy csomó havat vágott az ablakhoz a vihar.

A szép némbert pedig kezébe fogta kicsiny gyermekét, megrázta azzal a bágyadt, fáradt karokkal, azután vánkósára hanyatlott, mintha ajka susogott volna valamit.

— Ne szeress sohasem . . . sohasem.

Azután nem szólt többet, lezárta azokat a hosszú selyempillákat, fekete haja arcára omlott és elaludt, hogy ne ébredjen fel soha többé.

Az öreg asszony meg odaborult az ágyra, sirt keservesen, zokogott kétségbeesetten.

Ott künn még egyre dudolt a fergeteg, nagyon szomorú dologról regélt még most is a temetői szomorú fűz lehajló ágainak . . . mintha azt susogta volna:

— Itt van már, itt van már!

*

Másnap temetés volt.

Fekete koporsója volt a fehér leányzóknak tizenkét legény vitte azt az élettelen testet, a melyekben egykor olyan forrón szerető szív lakozott.

Mikor elhangzott az utolsó ének, mikor az utolsó rög is ráhullott arra a fekete koporsóra, akkor egy fenyves könyecsepp látszott az ifjú lelkész szemében. — A fájdalom gyöngye.

A vigyori ross-lelkű emberek félrefordultak, azután gunyos mosoly ült azokra az íregységtől sápad arcokra.

Olyan szép téli nap volt, csak úgy mosolygott a napsugár a csillogó havon, a falu korcsmájában meg a Száva Laczi húzatta a nótákat: »Virág helyett másik terem.«

A temető nép széteszlott, a pap beszelt a hantot, amelyik méltó volt betakarni azt a nagyon szerető, eltévedt szívet, azután elment ő is.

*

Mikor a nap leáldozott, fölébredt ismét az éjszakai vihar, elment kedveséhez a levéltelen szomorú fűzhöz, hogy regéljen neki szomorú halálról, örökös álomról.

A falu korcsmájában hangzott még a nóta, a csábító dala a megesált leányról, hűtlen szeretőről, a kit hüllensége fektetett a

szirba. A méces világ a homályos ablakon kivetődött néha a csillogó óra.

Korcsma árnyékában elsurrant egy alak, az alvési uton a temető felé. Oda ért, letérdelt egy sirra, Lidi fejéhez, zokogott csendesen, sokáig, sokáig.

A bőszi zivatarnak zugó orgonája választott valamit rettenetes hangon a férfisirásra.

Aztán fönt a légből összezavarodott a kavargó szél a felhőkből hulló hónap lavínája. A temető árkan éhes nőstény farkas ordított prédáért.

Másnap ott találták a fiatal papot az új sirhant fölött megfagyva, hidegen.

M. Gy.

Színház és zene.

Goldstein Számi. Talán már tizedszer került színre Kövessy Albert, vidéki színgazdának általunk már eléggé ismertett vaudevilleje színházunkban. Szalay postatiszt szerepét Rózsahegyi helyett egy fiatal tagja a társulatnak, Dobos Gyula játszotta. Eleinte félénk volt nagyon, s csak később melegegett bele szerepébe. Bogóvali jelente kitűnően sikerült, s nyílt színen is megtapsolták. Elég ügyesen mozog a színpadon, alakja is rokonszenves.

Hangverseny H.-Böszörményben. Sikerültnek ígérkező hangversenyt rendez a h. böszörményi »Leányok dalköre« e hó 29-én H.-Böszörményben, melyre a következő meghívót vettük: A H.-Böszörményi »Leányok dalköre« által Asbóth Vilma debreczeni cimbalom tanárnő Galánffy Agnes és Orosz Olga kisasszonyok, Továbbá Knopp Árpád ur szíves közreműködésével f. 1896. évi február 29-én, a megyeház nagytermében saját pénz-tára javára tartandó, zártkörű hangversenyre. Műsor: 1. a) Nemzeti zászló Hubertől, zongora kíséret mellett éneklő a dalkör. b) Az erdő alkonya Schmölzertől, éneklő a dalkör. 2) Szózat és magyar dalok Allaga Átiratában, cimbalmon előadja Asbóth Vilma k. a. 3. Monolog, előadja Orosz Olga k. a. 4. Liszt. Rigolletto paraphras, zongorán előadja Galánffy Agnes k. a. 5. Három magyar dal Pintértől. Köldydtől, éneklő a dalkör. 6. Lucretia Borgia Donizettitől Allaga Átiratában cimbalmon előadja Asbóth Vilma k. a. 7. Monolog, előadja Knopp Árpád ur. 8. Liszt. 12. ik Magyar ábránd, zongorán előadja Galánffy Agnes k. a. A hangversenyt táncmulatság követi.

ajtaján, Bella hangos kacagással és színészi pajkosággal kiáltotta:

— Jöhetsz! Jer már és ne czeremoniázz.

Kapos egy szempillantás alatt benn temett és úgy repültek egymás karjába, mintha régi, nagyon régi ismerősök volnának.

Bella egyszerre úgy érezte, mintha Gábor igen szenvedélyesen szorítaná a karcsu derekát, — hirtelen kifordult a karjai közzül és színpadi pózzal kiáltott fel:

— Térdre nyomorult!

A fiatal ember engedelmességet és leterdelt.

Igy így! Így kell szerelmet vallani. No most szépen mondja: nagysád, én imádom ont. Ön angyal, ön menyorszag. — satöbbi, satöbbi!

Kaposnak tetszett a tréfa. Szívére tette a kezét és szörnnyű páthosszal mondta el a »satöbbi« is.

Igy voltak ők boldog és jókedvű szerelmesek egy darab időn keresztül. Egyszer aztán ezt az idyllt igen komoly dolog zavarta meg. — Bella felmondta a szerződést a színháznál. S-rtett húságtól, női szeszélyből történt-e, csak visszavonhatatlanul felmondta.

Mikor Gábornak elbeszélte, hogy többé nem maradhat ezen a városon s egyszersmind tudatta azt is, — hogy már aláírta egy más igazgatóhoz a szerződést, — mind a ketten sirva fakadtak.

— Bella, elhagysz? sutogta Gábor kétségbe esve.

— Utánad halok, pityergett Bella és egyre törölte előtörő könnyeit.

— Esküszöm, hogy hű maradok hozzád örökre, — mondotta Bella komoly ünnepélyességgel.

Aztán vége hossza nem volt a szerelem vallomásoknak, a forró és szenvedélyes bucsucsöknek.

A válás pillanatában ismét elhangzott a suttógó hűség-fogadalom s azzal a két hű szív eivált egymástól . . .

A levelek egy ideig gyorsan váltakoztak. Néha naponta kettő is érkezett és ugyanannyit küldött Gábor is. De a mint az idő haladt, lassanként ritkább állott be a mondani valóknak. A ritkábban kapott levelekben már mindkét részről fordult elő az a szemrehányás is, hogy ekkor vagy akkor »küldött levelemre nem válaszoltál.«

Egyszer aztán mindkét fél részéről hettek maradt el a levélváltás. Gábor ebben az időben megismerkedett egy szolid fiatal leánnyal. Ugy érezte, mintha egy fölségesen szép viharos éjszakából, napfényes és madárdalos reggelre virradt volna.

Bella ugyanezen időben a hadsereg védelme alatt állott. Egy huszár scadron minden tisztje bolondult utánna. Ugy elfelejtette azt a rajongó szerelmes fiút, a kinek a bajusza még akkor pelyhezett. De annál jobban tetszeltek ezek a hatalmas, megtermett tiszték

nyers modorral, hosszú virginiával és csőrömpölő kardokkal.

Bella a ki tökéletes színész volt, némi hírnévrz tett szert és ennek következtében előbbi direktora feléje nyújtotta a békejobbot. Nem kínálta meg ugyan nyomban szerződésrel, de meghívta vendégszereplésre. Bella elfogadta a meghívást és egy este így szólt a mellette csörtető huszárszázadoshoz:

— Henrik, elkísérsz egy néhány napos vendégszereplésre?

— No ja! Miért ne! mondotta a százados és végig pödört a bajuszán . . .

Az nap reggel, mikor a Bella fellépését kibírdették a színpadok, Kapos Gábor egy csinos leánnyal, a jegyesével a karján sétált keresztül a színház előtt.

Bella pedig egy huszárszázados kíséretében sietett a próbára. Egy fordulónál véletlenül találkozott Kapos kisével elpirult és ügyetlenül nyult a kalapja felé. Bella büszke magatartással biccentett feleje s aztán tovább haladtak.

— Szegény Bella még mindig szeret, talán boldogtalan, de nem tehetek róla — gondolta magában Kapos Gábor.

Bella a százados karjába fűzte a karját; odasimult az izmos katona mellé és aztán azt gondolta:

— Szegény fiú, még mindig utánam bolondul nem tehetek róla . . .

Pedig kvittek voltak!

Ujdonságok.

Csokonai-kör újabb diadala.

Széll Farkas ur, a Csokonai-kör agilis elnöke meglehetősen elégedve idei működésének eredményével. A Csokonai-kör felolvasó estéit sikerült neki olyan érdekessé tennie, hogy ma már nincsen Debreczennek olyan nagy terme, amely képes volna magába fogadni az érdeklődő diszes, intelligens, előkelő közönséget.

Láttuk azt már több alkalommal, de városunkban tán soha akkora diszes sereg nem szorongott még sűrű tömött sorokban — tisztán szellemi élvezetet sóvárogva — mint amint tegnap fogadott be ősi főiskolánk aulája.

Igaz, hogy nem is ok nélkül. Az előzetesen közölt program olyan nevekkel mutatott, amelyek közül egyik is akármelyik képes lett volna nagy, fényes gyülekezettel vonni egybe; hát még a három, illetve négy együttvéve.

Nem is esoda, hogy már négy órákor megkezdődött a hölgyek felvonulása megannyozva bájos tekintetükkel a mohos fű és kollegium máskor olyan komor esernökait.

Széll Farkas elnök az ülést pontban öt órákor megnyitván, az első felolvasó dr. Barthá Béla, főiskolánknak újonnan választott jogtanára, de a ki városunk társadalmának országos érdemeinél fogva máris egyik legtiszteltebb tagja, tartotta meg előadását a *szociális muszólé*. Tudományos alapossággal, de azért essay-szerű könnyedséggel, vonzó, gyönyörködtető stílusban és figyelmet ébresztő s az érdeklődést mindvégig lebilincselő előadásban ismertett meg bennünket azzal a manapság sűrűn emlegetett, de ritkán értett államrendi elmélettel, a melynek szocializmus a neve. Elénk tárta a szocializmus történeti fejlődését; bemutatta legfőbb képviselőit, szigorúan megvont választófalakkal elkülönítette válfajait. De legfőbb érdeme felolvasásának az a morális tendenciája volt, a melylyel részvétet óhajtott ébreszteni a nyomorban sinlődő emberi tömegek iránt. Ez a tendenciája fényes sikerre jutott s meg vagyunk győződve arról, hogy a kik az ő tegnapi szavait hallották, sokáig fognak eszmélni ezen a komoly, sőt égető társadalmi kérdésen.

A Debreczeni olvasó közönségét az a ritka szerenese éri, hogy a nagyértékű felolvasást az érdemes szerző szívesességéből lapunk legközelebbi számaiban szintén élvezhetik.

A program 2-ik száma Vörösmarty *„Szép Honkát”*-jának melodramai előadása volt. Előadókul a szavalati részre Karácsonyi Otília k. a. az ev. ref. felsőbb leányiskola tudós és bájos tanárja; a zenei részre pedig egy mosolygó szépségű nyíló bimbó, Unger Luiza k. a., Unger Gusztáv táblabíró kedves leánya léptek a podiumra.

Karácsonyi Otília egész művészi tudását, aesthetikai finom ízlését ragyogtatta előadásában s tömör hangjának ezer változatú hurjain híven kísérté, festette tolmácsolta annak a remek műnek minden részletét, minden hangulatát.

A szóbeli előadáshoz minden tekintetben méltó volt a zenei kíséret s valóban, Unger k. a. akkora finomsággal, korrektséggel és — ami melodramai előadásnál a legkényesebb — akkora készséggel és pontossággal játszott, hogy zenei téren a legszebb jövőt merjük neki jósolni.

Lett is az előadás végeztével olyan óriási olyan eget verő taps és éljenzés, a melynél csak az előadó hölgyek szerénysége volt nagyobb, mert semmi lelkes erőszak nem bírta rá őket, hogy a podiumon újra megjelenjenek.

Most a közönség érdeklődését újra komoly tárgy vette igénybe. A felolvasó asztalhoz dr. Balassa József, a helybeli főreáliskola fiatal, tudós tanára ült. Felolvasásának tárgya teljesen tudományos, de egyszersmind a lehető legérdekesebb is volt. A gyermek lelkéről tartott előadást. Osztatlan figyelem és tisztelő érdeklődés közben fejtegette a kisded lelki életének fejlődését és tárgyának természetes érdekességét szép stílusával, könnyed kidolgozásával és higgadt, értelmes, szép felolvasásával nagy mértékben fokozta.

Az est 7 órákor ért véget s a közönség látható meglepéssel és lelki kincsekkel gazdagodva távozott.

Szívünköl örvendünk a Csokonai-kör ez újabb diadalanak s gratulálunk az ott volt diszes közönségnek.

*** Istenítiszteletek.** Holnap délelőtt a nagytemplomban Némethy Lajos, a kis-templomban Kiss Albert, a Kossut-utcaiban Könyves Tóth Kálmán, az ispotály-templomban pedig Ferenczy Imre lelkész tartanak istenítiszteletet; az ágostai evangélikus templomban pedig Materny Lajos lelkész.

*** Lelkészválasztás.** Vasárnap, e hó 16-án a sajtóvölgyi regényes vidékű Sajó-Kazán egyhangulag lelkészszé választották Mindszenti Imre debreczeni s. lelkészt, Kiss Albert lelkész, orsz. képviselő káplánját. A fiatal pap megválasztását városzerte örömmel fogadták.

*** Kiállítási bizottsági ülés.** A városi kiállítási nagybizottság tegnap, f. hó 21-én, d. u. 3 órákor a város háza nagytermében Simonffy Imre polgármester elnöke alatt ülést tartott. A kiállítási bizottság ülésén jelen voltak: Király Ferencz, Géresy Kálmán, Ábrahám László, Király Gyula, Stahl Géza, Vecsey Imre stb. Az ülés tárgyai most már a részletes intézkedések voltak. Vecsey Imre előadó bemutatta azon jegyzéket, melyen elő voltak sorolva a városi levéltárból felküldendő tárgyak, u. m. zászlók, okmányok, czimeres nemes levelek, továbbá tanácsi jegyzőkönyvek 1547-től kezdve, egészen a XVII és XVIII századig körülbelül mintegy 20 kötetben. A levéltárból felterjeszettek továbbá az ott levő török oklevelek eredeti és hű magyar fordításban. Azután felküldetni rendeltettek még a város nevezetesebb épületeiről felvett képek, a melyekkel a fényképészek már fökéletesen elkészültek. Tárgyalás alá került még Herman Ottó levele is melyben ő a kiállítás téren egy hortobágyi karám felállítását tervezi. Az eszme a bizottságban lelkes fogadtásra talált és elhatározták, hogy mindazt, amit Herman Ottó levelében javasolt, keresztül fogják vinni és két hortobágyi embert fognak felküldeni Budapestre, kik ott a karámt elkészítik és ott tartózkodnak a kiállításon jó darabig. Az erdészeti kiállításra vonatkozólag is intézkedtek és az erdőviszonyokra, valamint a legeltetés befolyása az erdő növekedésre vonatkozó és Török Gábor erdőmester által elkészített muakalatok felterjesztését a kiállítás igazgatóságához határozta el a bizottság. Mindeme munkákat még a mai nap folyamán felterjesztette. Vecsey Imre tanácsnok. A kiállítási bizottság ülését ezután Simonffy Imre polgármester, több tárgy hiányában feloszlatta.

*** Kecskemét város bandériuma.** Kecskemét város tanácsa legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy részt fog venni a hódolói felvonulásban, és az ünnepségen 9 banderistával fogja magát képviseltetni. A banderisták névsora még nincs összeállítva, csupán a ruházatot állapították meg. E megálapodás szerint egy másik indítványval szemben azt határozták, hogy Kecskemét város banderistái

Pestvármegye küldöttségéhez hasonló ruhában fognak megjelenni, vagyis: tollas boglárával ékesített vörösbársony kucma, ezüst zsinórral ellátott kék atilla farkas kacagánynyal, vörös nadrág, sárga csizma, széles veres kard és végül oldalukon a város czimerét feltűntető tarsoly.

*** Ügyvédi kamarák ölekezése.** A debreczeni ügyvédi kamarának szolnoki tagjait eddig is a legszívesebben viszony fűzte a debreczeni tagtársakhoz s e barátság még szorosabba fűződését fogja manifeszálni ama látogatás, melyet ügyvédi kamaránk választmányának és tisztikarának csaknem összes, sőt a debreczeni és nyiregyházi ügyvédi kar több tagjai is, dr. Kola János kamarai elnök vezetésével holnapután Szolnokon tesznek. A szolnokiak ugyanis Márk Endre ügyvéd, kamarai alelnökhöz szívesen bangu megkeresést intéztek az iránt, hogy az itteni ügyvédek legközelebb tegyenek látogatást Szolnokon. — A debreczeniek örömmel ragadták meg az alkalmat s a vasárnap reggel induló gyorsvonattal Szolnokra utaznak, hogy ott a vendégzáró tagtársak körében néhány vidám órát töltsenek. A szolnoki ügyvédek már intézkedtek is, hogy a kamara területén legnépesebb szolnoki ügyvédi kar együttesen üdvözölhesse a Debreczenből érkezőket, sőt a szolnoki törvényeszk területén lakó ügyvédek közül is számosan jelen lesznek az ünnepély számba menő testületi találkozásnál. Debreczenből a választmány összes tagjai részt vesznek a kirándulásban s azonkívül csatlakoznak még többben a helybeli ügyvédek közül.

*** Az Emke-bábra** a meghívók már székküldettek ugyan, de dacára a nagy figyelemmel eszközölt eljárások, könnyen megeshetik, hogy némelyek nem kaptak meg. E czélból a rendezőség ezután is figyelmezteti azokat, a kik meghívókra igényt tartanak s ez ideig nem kaptak, hogy azok iránt Varga Ferenczné szül. Dalmy Teréz urhölgynek akár szó, akár írásbelileg reklamáljanak.

*** — A módosított biblia.** A vállalkozó szellemű amerikaiak még a szent bibliának sem hagynak békét. Tulságos erkölcsösségükben még a bibliában is fedezték fel olyan pikáns részleteket, a melyek szeriatók nem való gyermekek kezébe. A chikagói közoktatási ügyi tanács, ki a francia Berenger tanácsoson is tultett erkölcsesség dolgában, már meg is módosította a bibliát az iskolák számára. A módosítás pompásan sikerült. — Az Énekek Énekéből rendre kihuzgálta a szerelmes mrdasokat. Ugy tett, mint a szemérmes leánynevelőnő, a ki a népdalnak ezt a sorát: Várom a rózsámat, így korigéltá ki: Várom a — mamámat. A módosított bibliából természetesen kimaradt a József és Putifárné története is, de még sok más is. Kifogása mindenesetre sok lehetett a biblia ellen, mert a négy újabb vastagságu könyv, 200 oldalas füzeté zsu-gorodott össze.

*** Nagy idők tanni** Lapunk tegnapi számaiban már röviden megemlítettük, hogy újra egy derék agg férfi hunyta örök alomra szemeit: R. Nagy Károly, a ki hosszú évek során át gondnoka volt Debreczen város kórházának. Lelkiismeretes, ügybuzgó tisztviselő, humánus ember volt. Az új kórház megnyitásakor nyugalomra vonult és dacára előrehaladt korának, nem birt megbarátkozni a nyugalommal, a városnál ismét hivatalba lépett. Par hóval ezelőtt betegeskedni kezdett, ele-erőtlenedett s tegnap végelgyengülésben elhalt. Az elhunyt 1848/9-ben honvéd-hadnagy volt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Bánatos szívvel tudatjuk mostoha apánk Rá-polti Nagy Károlynak 1848—9. honvéd-hadnagy és Debreczen szab. kir. város köz-kórháza nyugalmazott gondnokának 1896. évi február hó 21-én reggeli 7 órákor, 78-ik évében, végelgyengülés következtében történt elhunytát. A megboldogultnak földi részei 1896. évi február hó 22-ik napján, délutáni fél 3 órákor fognak kis-mester-utcai 1107-ik számú házunktól, a rom. kath. vallás gyászszertartása szerint, a Szent Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szent-mise áldozat 1896. február hó 24-én délelőtti 9 órákor fog a

Szent-Anna-utcai róm. kath. templomban az évek Urának bemutatni. Debreczen, 1896. február 21. Török Péterné, szül. Kozányi Etelka; Kozányi Zoltán; Török Péter mint vő, a többi rokonok nevében is. Béke poraira!

Egy másik halott is van. Részvétel vettük a következő gyászjelentést, mely Nánássy Miklós városi házipénztárnok neje nevelő apjának halálát tudatja velünk: Mély fájdalommal jelentem szeretett nevelő atyám, néhai szarolyáni Cséke Gábor földbirtokos, 1848/49. honvédhadnagy és Szathmárvármegye törvényhatósági bizottsági tagjának, 3 havi súlyos szenvedés után, életeuk 77-ik évében, folyó hó 21-én délután 6 órakor történt gyászos elhunytát, Kedve halottunk földi maradványait a nagy-várad-utcai 2214-ik számú házuaktól folyó hó 23-án vasárnap délután 3 órakor a ref. egyházi szertartású rövid ima után, a Kossuth-utcai sírkertben fognak örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, barátainkat és általában a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1896. február 22. Nánássy Miklós szül. Dragenitz Matild, a közeli és távoli rokonok nevében is. — A temetést Dankó M. temetkezési intézete (Kossuth-utca) rendezi.

* **Elnök-választás.** A »Bikur-Chóline« című debreczeni izr. betegsegélyező egyesület elnökévé: Csengeri Imrét, alelnökévé: ifj. Fülöp Ignácot választották meg.

* **Az olajütőbeliek kérelme.** Van Debreczennek egy városrésze a kúterületen, amely mindenik tiz esztendőben hallat magáról. Most újra beszélt magáról az »olajütő«, vagy más néven Kis-Kassa, a mennyiben egy beadványt adott be a városi tanácshoz az összes ott letelepült lakosok aláírásával, melyben felajánlják a városnak, hogy háztelkeiket, mely a város tulajdonát képezi, méltányos összegeért megvásárolják. Az olajütőbeliek ne hogy félre értesünk, kijelentjük, hogy e kitűnő eszmére, melylyel a bajos telekvizonyuk így végre rendezve lesz, nem maguktól jöttek rá, hanem a hatóság szorította őket erre.

* **Választmányi ülés.** A debreczeni jótékony nőegyesület 1896. február hó 23-án d. u. fel 4 órakor az árvaház üléstermében választmányi gyűlést tart. Tárgyak: 1. Segélyezés. 2. Pénztárnok előterjesztése. 3. Folyó ügyek.

* **A joghallgatók gyásza.** A református főiskola jogakadémiai szakának gyásza van. Egyik legszorgalmasabb, legrokonszenvesebb növendéke hunyta le örök álmra szeméit, Kossoró J. Pál joghallgató, hosszúságos szenvedés után elköltözött a jobb világba, ahol a földi szenvedésekről nem tudnak semmit. Tanuló társai a rajongó-iz szerették, mert nem csak szorgalmas, de egyszersmint tiszta szívű, igaz jó barát volt. Tanárai, ahol lehetett szorgalmáért, kiváló magaviseletéért kitüntették. Találja meg a másvilágon azt a nyugodalmat, melyet az emésztő kór a földi életben elrabolt tőle. — Erről a gyászestéről kapjuk a következő szomorú jelentést: Mély fájdalomtól lesújtott szívvel tudatjuk felejthetetlen édes gyermekünknek, illetve testvérünknek Kossoró István Pál IV-ed éves joghallgatónak élte tavaszán 23 éves korában 3 havi súlyos szenvedés után folyó hó 20-án csütörtökön este történt csendes kimúltát. Elhunyt kedvesünk porai folyó hó 23-án vasárnap d. u. 4 órakor kis-mester-utca 1146-ik számú háztól fognak a római kath. szentegyház gyászszertartása után a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtelre rokonait, ismerőseinket s az elhunytak jó barátait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1896. február hó 21-én. Szülék: Kossoró Anna és számos rokonok nevében is. Az örök világosság fényeskedjen neki!

Új fogorvos Debreczenben. Dr. Kossoró István képesített tisztiorvos fogorvosi és fogtechnikai műtermét Budapestről Debreczenbe (piacz-utca Raunkel féle ház) helyezte át. Az orvos ur már 1889-ben lett az összes orvostudományok tudorává, s a fogásztal is mint speciális szak nájával már több

év óta foglalkozik. Gyógyít mindennemű szájszáj- és fog betegséget, végez mindenféle fogorvosi operációt (foghuzást érzéstelenítéssel, plombálást stb), készít műfogakat és egész fogsort néhány óra alatt mérsékelt díjakért. Rendelési órák d. e. 9—1-ig, d. u. 8—6 óráig.

* **Bizonyosan sokan örömhírnék vesznek,** ha közöljük, hogy városunkban hirneves és közismeretes orvos Dr. Fay Márk ur Bécsből haza jöve, újra itten orvosi gyakorlatát megkezdte.

* **Égő szalmakazal.** Ma délután fél 3 órakor egy szalmakazal gyuladt ki a Salétrom kaszárnya megett, melyet a honvédhuszarak, mire a tüzoltók odaértek szétzedték s így a tüzet könnyen lokalizálták.

* **Pinczéregylet közgyűlése.** A debreczeni pinczerek betegsegélyező pénztára tegnapi éjjel tartotta Kovács Dezső elnöke alatt III. rendes közgyűlést, melyen alelnökül Meizler János, a nyugdíjegylet részéről alelnökül Sauer Sándor, alelnökül Kiss Adolf és orvosá dr. Komáromy Sándor választott meg.

* **Meghívó 1896. évi március hó 1-én,** azaz vasárnap Nagy-csapó-utczán a »Korona« vendéglő disztermében tartandó Ösmarkedési tánczvigalomra t. uraságotat meghívja a rendezőség. Belépti-díj személyenként 70 kr. Csaldjegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté este 7 órakor, vége reggel. Hajnal Irma és Gomboos Mariska mint balet-tánczosnók Maramaros-Szigetről, a »Korona« vendéglő disztermének trónusát fognak helyet foglalni. Kérik a szíves pártfogást.

* **Halalozás.** Fodor József zongoratanár 53 éves korában meghalt. Temetése ma délután 3 órakor ment végbe az ev. ref. egyház szertartása szerint. — Kihült tetemei a Kossuth-utcai temetőben tétettek örök nyugalomra.

x **II. Magyar osztályorszájték.** Első osztályú sorsjegyeknek a II. osztályra való megújítása a sorsjegyekben jelzett elarusítónál, kiknél a sorjegy vásároltatott, az I. osztályú sorsjegy visszaszolgáltatása és a megújítási díj — 1 egész sorsjegy: 20 frt., — 1 fél: 10 frt., — egy tized: 2 frt., — és egy huszad: 1 frt., — befizetésével legkésőbb március 1-ig eszkezelendő. Az I. huzásnál ki nem sorsolt, mind a három osztályra érvényes teljes sorsjegyek megújításának szüksége fenn nem forog, ezek minden további nélkül a II. III. osztályban is részt vesznek.

Táviratok, Országgyűlés.

(Távirati tudósításunk)

Budapest, február 22.

Ülés kezdete délelőtt 10 órakor.
Elnök: Szilágyi Dezső
Jegyzők: Molnár József, Esterházy Kálmán gróf, Hévízy János.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Desző báró, Dániel Ernő és Perczel Dezső.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után folytatták a kereskedelemügyi tárcának részletes tárgyalását.

Molnár József volt az első szónok s beszédében kifejtette, hogy nem tartja helyesnek a mostani közgazdasági politikát a magyar állam megerősítésére.

A vasutúgyekről szólva, a vicinális vasutak építését felette drágának tartja. Végül határozati javaslatot nyújt be az önálló vámterület létesítésére s a külföldi önálló konzulátusok felállítására.

Csak ezután került a kérvények tárgyalására a sor.

Heves vita fejlődött ki a Budapest fő és székváros önkormányzatára sérelmes belügyminiszeri leirat orvoslása czéljából beadott kérvénnyel. Polónyi Géza határozati javaslatot nyújt be az iránt, hogy a Ház törvénytelennek tartja a belügyminiszer leiratát.

Szentiványi Kálmán hozzájárul Polónyi hat. javaslatához.

Perczel belügyminiszer védi álláspontját, mire a többség szavazás útján elveti Polónyi hat. javaslatát s a kérvényt az irattárba helyeztetni.

Két órakor Okolicsányi László interpellált.

Bartók Lajos a Nopcsa-ügyben a parlamenti szólásszabadság megsértését látja a hatalmával rutul visszaelő kormánybiztos által. Perczel nem válaszol.

Eután még több interpellációt intéztek a kormány tagjaihoz.

A hétfői ülés napirendjének megállapítása után elnök az ülést két és fél órakor bezárta.

Bánffy a házban.

Budapest, február 22. A Debr. ered. táv Nagy feltűnést keltett ma Bánffy Dezső báró kormányelnök megjelenése a képviselőházban, hol tízenegy óra után váratlanul megjelent, holott mindenki azt hitte, hogy Bécsben van.

A képviselőház mai ülése alatt Apponyi Albert gróffal és Justh Gyulával hosszasan konferált.

Elmaradt értekezlet.

Budapest, február 22. (A »Debreczen« ered. táv.) Óriási feltűnést keltett ma a »Budapesti Tudósító« ana hira, hogy a szabadelvű pártnak a ma estére hirdetett értekezlete, melynek a közös kvóta bizottságba jelölendő tagok jelölése lett volna tárgya — meghatározhatatlan időre elmarad. Beavatott politikai körökben azt beszélnek, hogy ez azt jelentené, miszerint a kvóta felemelését célzó törekvések hajótörést szenvedtek az ellenzék erélyes magatartásán.

Budget törvény tárgyalása

Budapest, febr. 22. (A »Debr.« ered. táv.) A felhivatalos »Országgyűlési Értesítő« írja, hogy a budget törvény tárgyalásának késlekedése miatt négyezerháromszáztizenegy tisztviselői, altisztii és szolgai állást nem lehet betölteni!

A személyszaporításokra s fokozatos előléptetésekre három millió háromszázezer forintot irányzott elő a kormány, a mely összegnek megfelelő részétől havonként kétszázhatvanötezer forinttól esnek el.

Eddig a budgettörvény késlekedése miatt egy negyedévtől estek el, de ha a budgetből márczius végéig nem lesz törvény, egy felévet veszítenek.

E közleménynek nyilvánvaló tendenciája az, hogy a hivatalnokok elkeseredettségét provokálják az ellenzék ellen és hogy az ellenzékre pressziót gyakoroljanak.

Az ellenzéki részen nagy a felháborodottság a kormány eme aljas támadása miatt.

Jelölések a kvóta bizottságba.

Budapest, február 22. (A Debreczen ered. táv.) A függetlenségi párt Ugron-árn yalata elhatározta, hogy a kvóta bizottság által teendő javaslatot visszautasítja és az ez iránt való felszólalással Szala Károlyt bizta meg. A nemzeti párt tegnap este 7 órakor tartotta értekezletét, melyen a közös kvóta bizottságba Apponyi Albert gróft és Horánsky Nándort jelölték.

Stomfa petíciója a Házban.

Budapest, február 22. A Debr. ered. táv. A Stomfai néppárt tudvalevőleg petícióval támadta meg Latkóczy Endre, belügyi államtitkár mandátumát. A képviselőház bizottsága tegnap tárgyalta a kérvényt. Ugy a vád, mint a védbeszédet meghallgatták, de a tárgyalást márczius 4-ére halasztották. E tény is bizonyítani látszik, a kormány nem akar pótválasztást az általános választások előtt.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet.

6.

A kegyencz otthona.

(Folytatás.)

Tetőtől-talpig magyar öltözetben van, az öltözet egyszerű és fekete, csak karsu derékára övezett drága művi ezüst hüvelyű kardja képezi a szép öltözet ragyogó pompáját.

Első pillanatra megismerjük benne a díszruhás jurátust.

A jurátusnak hivatalos küldetésben, vagy ünnepélyes alkalmakkor mindig díszruhában, kardosan kellett megjelennie; Farkas is tehát valami ilyes alkalomból került haza, hogy díszruhában van, a mit különben közönséges napokon nem volt szokás viselni.

Ha leírom, milyen szép szabályos az ifjú arca, milyen ragyogók fekete szemei, mily festővé teszi e szép főt a dús göndör haj, a finom kis bajusz és szakát, ha leírom, milyen hibátlan és szabályos az ifjú egész alakja és mennyire illik neki ez a gyönyörű nemzeti viselet, mennyire kiemeli ez tagjainak arányosságát és hajlékonyságát, ha mindezt leírom is: semmit sem mondtam. Találunk az életben nem egyszer ily szabályos szépséget; első tekintetre, vagy megengedem, néhány napig is rendkívül hatást tesz ránk az ilyen szép jelenség; de napok multával, ha gyakran találkozunk vele, megszokjuk a lassanként elveszti ránk nézve érdekességét. És miért? — mert többnyire az ilyen egyének szépsége mindig ugyanaz, s ezt a változatosságot hamar meg lehet szokni, a megszokás pedig megöli az érdekességet.

Martonfy Farkasban nemesek az volt szép, a mi rajta a széptani szabályoknak megfelelt, nem is szépsége volt másokra oly rendkívüli hatással, hanem az, hogy ez a szépség sohasem volt ugyanaz, s a szépség nemesek a külső előmlő szabályos szoborszerűségben nyilvánított, hanem inkább abban a megragadó változatosságban, melylyel magasröptű szellem, élenkedve és hullámzó érzelmei adtak más-más kifejezést arcának, mozdulatainak és egész környezetének.

Lényének ez a változatossága gyakran öntudatos alakításban is nyilvánult. Már diákorában megbámulták alakító tehetségét, oly kitűnően tudott utánozni egyes speciális alakokat. Abban az időben kevés diák volt, aki a színi pályáért nem rajongott volna; nagy nemzeti misszió fűződött chez a különben tövises pályához, ez vette körül olyan eszű nimbusszal a színészt, Farkast azonban megóvta ettől a rajongástól előkelő származása, gazdagsága, de még inkább egy hatalmasabb rajongás, mi benne egy másik tehetséget fejlesztett ki sokkal erősebben: a költészetet.

Meg fogunk ismerkedni ezzel a titkos rajongással is nemsokára, itt csak megemlítettük.

Most, mikor régi otthonába lép, hirtelen körülnéz, firkésző tekintetében egész magatartásában valami belső forrongás izgatottsága tűnik fel, de ez csak egy pillanatra tart; a mint a lánykát meglátja, szelid örömmel siet hozzá, gyöngéden magához vonja s lágy hangon mondja:

(Folyt. köv.)

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet 118. Páros bérlet 118.

Vasárnap, 1896. Február hó 22-én:

A cremonai hegedüs.

Opera két felvonásban. Írta Hubay Jenő. Rendező Tiszay Dezső.

Ezt megelőzi:

Légyott a létrán.

Ballet két felvonásban, átdolgozta Gabona Gyula. (Rendező: Hevessy G.)

Ranunkel-ház piacz-utca 171. sz.

I emelet: 4 szoba, előszoba, konyha, kamara, pincze, padlás, mosóház, mindenütt légszes és jó vízvezeték.

II emelet: 4 szoba, előszoba, konyha, kamara, pincze, padlás, mosóház, mindenütt légszes és jó vízvezeték.

1-ső májustól kiadó.

Jelentékeny

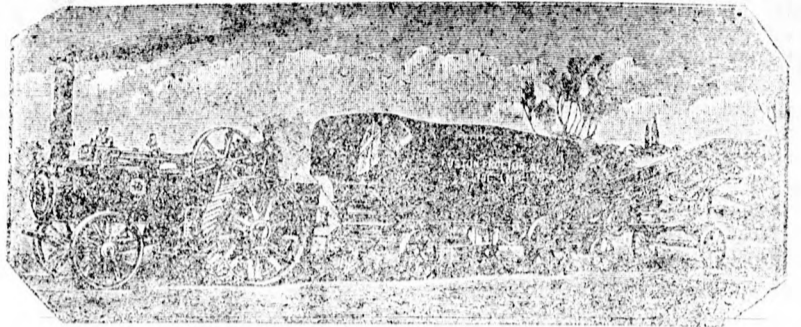
folyton emelkedő kereset

kinálkozik oly tisztességes uraknak (esetleg hölgyeknek is) akik jelenleg állás nélkül vannak.

Rokonszenves külső és beszéltelenség egyedüli feltétel.

Ajánlatok a kiadóhivatalhoz intézendők.

300 arany és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve!

Ruston, Proctor & Co. Ltd.

lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél,

BUDAPESTEN

kaphatók a legkiválóbb utólérhetlen szerkezetű angol gőzmozgonyok és gőzcsepplők

és csakis itt kaphatók a világhírű szabadalmazott

EXCENTER GŐZCÉPLŐGÉPEK

könyöktengelyek a hűlt kettős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hengerrel. Ez idő szerinti ezek a világ legjobb gőzcsepplői. Kívánatra azonban szállíthatunk könyöktengelyes gőzcsepplőket is.

COMPOUND GŐZGÉPEK

Ugyanítt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcsepplőgépek.

A jövő gépe.

Nagy választék szalmakazalozók, járgányos csepplőgépek, borprések, szőlőző gépek, szénagyártók, vetőgépek, tisztító rosták, kukoriczamorzsolók, szecska-vágók, arató és fűkaszalók, konkolyozók valamint minden gazdasági gépek és eszközökben és malomberendezésekben.

Arjegyzekekkel és mindennemű szakbavagó felvilágosítás! és tanácsokkal készséggel díjmentesen szolgálunk.

Levelek czimzendők: RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd. vezérképviselősege Budapest, V. Lipót-körút 33. szám.

309 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve.

RABOK MUNKÁJA.

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a kir. kincstár engem a debreczeni kir. fogházban a rabok munkával való ellátásával megbízott. — E czélból felállítottam ottan egyelőre

asztalos és kosárkötészeti műhelyeket,

a hol is elsőrangú művezetőket és tanító segédeket alkalmaztam.

Elvállalok minden az **asztalos munkához** tartozó munkálatot, u. m.: üzleti felszereléseket, bolti állványok, kávéházi és terem falazatok (lamperie), szobák, szállodák és irodai berendezéseket, az építkezéshez szükséges ajtók, ablakok, spatolák, parketek, ugyszintén portálokat, megrendelésre, valamint **butorjavításokat** és **tisztításokat**.

Készítetek seres és más csomagoló ládákat s egyáltalában mindent, a mi az asztalos szakmunkához tartozik. Elvállalok mindennemű **kosárkötészeti** munkát, nevezetesen: igen csinos utazó koffereket, virágállványokat, kézi, piaci és mosó kosarakat, papírtartókat, kézi, boros és gyümölcs kosarakat, ugyszintén szék- és kocsikaszókat mérték szerint, nekülönben mindenféle **nádszékfonásokat** és azoknak javítását.

Mintacikkék megtekintethetők. Az árak olyan mérsékelték, hogy bárki is bizalommal fordulhat hozzám. A n. é. közönség szíves megrendeléseit kérve, vagyok tisztelettel

BERNÁTH JENŐ,

a debreczeni fogház rabmunka vállalkozója.

Iroda: Nagy-Várad-utca a törvényszéki palotával szemben, az ezetgyár helyiségében

A legjobb a

GAEDKE'S CACAO

mindenütt kapható

P. W. Gaedke & Cie., Brünn és Hamburg.

A debreceni központi tejcsarnok a bőjti idegyre tisztelettel ajánlja naponta friss és kizárólag csakis a méltóságos Gróf Dégenfeld József és Steinfeld Mihály urak uradalmából szállított tejtermékeit.

Egy liter felig lefőzött tej ára	7 kr.
" " telyes reggeli " "	12 "
" " tejszín " "	40 "
" " habtejszín " "	80 "
" " tejfel " "	40 "
" klgr. turó " "	28 "
" vaj ára	1 frt 20 "

Tejfelt, turót és vajat csakis a saját készítményünkkel bocsátjuk áruba, melyek orvosi felügyelet alatt állanak és azokért mindenkor felelősséget vállalunk.

A munkési Gróf Schönhofen uradalom

thea-vaját

ismét megkaptuk és naponta friss csomag érkezik, 1 kg. ára 1 frt 60 kr.

Tisztelettel kérjük a naponta szükségelt tejet megrendelni és azt házhoz szállítva reggeli fejésű tejet télen-nyáron 10 kr-ért szállítjuk.

Tisztelettel

Debr. központi tejcsarnok.

Eladó

egy 2 lóerejű petroleum motor, melynek hajtásához közönséges petroleum szükséges, könnyű kezelési és gépészeti igényel, bárhol engedély nélkül felállítható. A szükségelt petroleum mennyisége egy fél liter lóerőként. Használva egyáltalán nem volt, csak próbán. Rendes ára 1100 frt, most pedig kész hűtővel 650 frt-ért eladó.

Bővebb értesítést nyerhetni H. Nánáson

ifj. SIRÓ ISTVAN

kereskedőnél,

a hol a motor meg is tekinthető.

Eladó ház és földbirtokok.

A sziv-utca 1985. számú ház egy nyilas onodói földjével eladó. — Továbbá az ebes és virvölgyi állomás közt 11 nyilas tanyaföld gazdasági épületekkel ellátva eladó. — És a Halápi állomáson kívül régi hat bogjás kaszálló gazdasági épületekkel ellátva, eladó. — A Tóczóskertben 2-ik járás egynyilas egyfartály jókarban tartott szőlő bozzátartozó pajtával eladó. — Értekezni lehet sziv-utca 1985. számú háznál

özy. Tóth Andrásné
tulajdonossal.

Még csak rövid ideig
tart a
végkiárulás,
és a még raktáron levő áruk a
gyári árnál
is **olcsóbban** adatnak el.
KISS LAJOS

női divat és vászon üzletében, Tisza-palota.

Meghívás.

„Debreczeni faáruraktár-szövetkezet“

1896. évi márczius hó 1-én d. e. 10 órakor

a Takarékos és hitelintézet üléstermében

(Csapó-u. 335/6. sz. a.)

III-ik évi

rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. cz. szövetkezeti tagok tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóságnak az 1895. évről szóló üzleti jelentése; a felügyelő bizottság jelentése; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztási javaslat; az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.

2. Az alapszabályok értelmében 4 sorsolás útján kilépett és egy lemondott igazgatósági tag — és 3 felügyelő bizottsági rendes- és 2 póttág megválasztása.

FIGYELMEZTETÉS.

1. A közgyűlésen szavazattal csak azon tagok bírnak, kik üzletrészesként teljesen befizették.

2. Az évi jelentés, mérleg és az erre vonatkozó adatok a közgyűlést megelőző nyolcz nap alatt a szövetkezeti telep irodájában az üzleti órák alatt megtekinthetők.

UJ

Bor-, sör és pálinkamérés

a Miklós-utczával szemben.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Miklós-utczával szemben

bor-, ser- és pálinkamérést nyitottam,

a hol a közönséges kerti borok, finom asztali és pecsenye borok, kitünő kőbányai ser, mindenféle pálinkaneműek és a legjobb minőségű ecetek.

kiméretnek.

Pinczéimben csakis elsőrendű, tisztán kezelt italok lesznek, és főgondot arra fordítok, hogy a n. é. közönség igényeit pontos és jó kiszolgálattal kielégíthessem. Teljes tisztelettel

KOLOSSA ÁDÁM,

a Miklós-utczával szemben.

Az érsekújvári 6 osztályú polgári fiúiskolám jövő tanévvel kibővül. Jeles tanerők alkalmaztatnak. Az intézet internatussal lesz egybekötve. Intézetem a kereskedelmi-, állatorvosi akadémiákra, hadapród iskolára, továbbá a jegyzői, vasuti és postai stb. hivatalokra képe-sít, magánvizsgák évenként 4-szer tar-tatnak. Felnőttek részére külön kurzus.

A bizonyítványok államérvényesek.

Bővebb információt szívesen nyújt

SESSLER DÁVID

polg. isk. igazgató-tulajdonos Érsekújvárott.

A ki köhög vegye a
hírnevesen elősmert és mindig megbízható
KAISER
mell-czukorkát.

Segít köhögés, rekedtség, mellkatarrhus és elnyálkásodás ellen
Számos nyilatkozat által legjobb és leg-olesőbbnek elősmerve.
Csomagokban a 10 és 20 kr.

Biztos hatást
gyakorolnak a bevált és nagybecsű
KAISER
Prominezzli-Caramellái
étvágytalanság, gyomorfájás és el-
frontot gyomor ellen. Valódi csomagok-
ban Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL
gyógyszerárában.

Meghívó.
A debreczeni kölcsönös segélyző egyesület
mint szövetkezet
1896. évi február 23-án délelőtt 10 órakor
a városháza nagy-tanács-termében
XII. évi
rendes közgyűlését

fogja megtartani, melyre az egyesület tagjai ezennel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg és számadások, valamint a felszámoló VII-ik vagyis az 1890-iki évtársulat vagyón-mérlegének előterjesztése.
3. A VII-ik vagyis az 1890-iki évtársulat felszámoló bizottságának jelentése.
4. A felügyelő bizottság jelentése és annak alapján az igazgatóság a felszámoló bizottság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
5. A VIII. vagyis 1891-iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló bizottsági tag megválasztása.
6. Az igazgatóság kiegészítése, u. m.: 5 kilépő, egy elhalt és egy leköszönt igazgatósági tag helyének betöltése.
7. Esetleges indítványok.

JEGYZET: Az évi mérleg és számadások kinyomatva a közgyűlés előtt 8 nappal az egyesület helyiségében — Kossuth-utczán, Zádor Lajos ur házában — minden egyesületi tag által a hivatalos órákban átvehetők.

Kivonat az alapszabályokból 28. § A közgyűlésen az egyesület minden tagja, minden betét-
után egy szavazattal bír. — de tiz szavazatnál többet senkinek gyakorolhat, a szavazat érvé-
nyességéhez a betéti könyvecské felmutatása szükséges.

Minden egyesületi tag csak egy megbízást vállalhat magára, mely megbízást a közgyűlés előtt
az elnöknek tartozik írásban átadni. — A megbízás csak 10 szavazatra jogosíthat.

Kelt Debreczenben, az 1896. évi január hó 19 én tartott igazgatósági ülése-ből,

Simonffy Imre

kir. tan. egyesületi elnök

Vadon Sándor

igazgató-ségi jegyző

Magyar Osztály-Sorsjáték.

35007 pénznyeremény 7932000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a **EGY MILLIÓ** korona.
legkedvezőbb esetben

II. osztály.
Huzás 1896. márczius 11—14-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 „	100000	= 100000
1 „	60000	= 60000
1 „	40000	= 40000
1 „	30000	= 30000
1 „	20000	= 20000
1 „	15000	= 15000
1 „	10000	= 10000
2 „	8000	= 16000
8 „	4000	= 32000
10 „	2000	= 20000
13 „	1000	= 13000
100 „	400	= 40000
860 „	200	= 172000
9000 „	120	= 1080000
10000	nyeremények összesen	1648000

II. osztályú vétel-sorsjegyek
árjai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	forint
40.—	20.—	4.—	2.—	

II. és III. osztályú teljes
sorsjegyek árjai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	forint
60.—	30.—	6.—	3.—	

Ezen eredeti áron kívül II. osztályú sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr., teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajánlási díj és 2 nyereményjegyzékért 40 kr. küldendő be.

III. osztály.
Huzás 1896. május 12—28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600000	= 600000
1 „	400000	= 400000
1 „	300000	= 300000
1 „	200000	= 200000
1 „	100000	= 100000
2 „	40000	= 80000
2 „	20000	= 40000
5 „	10000	= 50000
10 „	8000	= 80000
34 „	6000	= 204000
100 „	2000	= 200000
200 „	1000	= 200000
2650 „	200	= 530000
22000 „	150	= 3300000
25007	nyeremények és egy jutalom összesen	6284000

Az Osztály-Sorsjegyeknek II. osztályra való megújítása az I. osztályú sorsjegyeknek beküldése és a sorsjegy árának befizetésével legkésőbb márczius 1-éig eszközöndő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétel

HEINTZE KÁROLY, Budapest

Szervita-tér 3.

Sürgönyezim: LOTTOHEINTZE BUDAPEST.

Szervita-tér 3.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.